

Palkkatukityöllistämisen kriteerit

Elinvoimajaosto 22.08.2023 § 30

529/14.00.01/2023

Valmistelija	projektipäällikkö Johanna Andelmin-Inkinen, palvelupäällikkö Tony Sandström etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Elinvoimajaosto hyväksyy palkkatukityöllistämisen uudet kriteerit alla olevan esityksen mukaisesti. Elinvoimajaosto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Projektipäällikkö Johanna Andelmin-Inkinen esitteli asiaa kokouksessa.
Päätös	Elinvoimajaosto päätti päätösesityksen mukaisesti.
Selostus	<p>Työllisyysmäärärahalla ja palkkatuella työllistäminen toimenpiteenä Kunnan palkkatukityöllistämisen kriteereitä ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa työllisyysmäärärahalla toteutettavia palkkatukityöpaikkoja tarjotaan kirkkonummelaisille, jotka ovat olleet työtä vailla vähintään 12 kuukautta. Työnhakija on pitkäaikaistyötön, jos hän on ollut työttömänä vähintään 12 kuukautta. Tämä avaa mahdollisuuden palkkatukityöhön myös pitkään työtä vailla oleville työnhakijoille, jotka eivät ole kuntaosuuslistalla.</p> <p>Kunta on jo usean vuoden ajan työllistänyt työllisyysmäärärahan ja TE-toimiston palkkatuen turvin pitkään työtä vailla olevia kirkkonummelaisia. Työllisyysmäärärahalla toteutettavilla toimenpiteillä on pyritty edistämään työllistymistä ja vaikuttamaan nimenomaan kuntaosuuslaskun kehittämiseen. Työllisyysmäärärahalla on vuosina 2020–2023 (8/2023: 9 henkilöä, 2022: 40 henkilöä, 2021: 20 henkilöä, 2020: 46 henkilöä) työllistetty yhteensä yli 100 pitkään työtä vailla ollutta henkilöä, jotka ovat olleet kuntaosuuslistalla (Kelan työmarkkinatukea maksettu yli 300 päivää työttömyyden perusteella) tai tippumassa kuntaosuuslistalle (Kelan työmarkkinatukea maksettu vähintään 200 päivää työttömyyden perusteella).</p> <p>Työllistäminen on ollut kustannustehokas toimenpide: vuonna 2022 kuntaosuuslaskun kustannus henkilöä kohti oli noin 450 euroa kuukaudessa. Jos kuntaosuuslistalla oleva henkilö on työllistetty 8 kuukauden pituiseen työsuhteeseen, on työsuhteen aikana täytynyt ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehto (palkkatukityössä vaadittava aika on 8 kuukautta), jolloin henkilö on pois kuntaosuuslistalta keskimäärin 36 kuukautta. Kuntaosuuslistalla tämä vastaa arviolta 16 200 euron kustannuksia. Jos työllistettävän henkilön tehtäväkohtainen palkka on ollut esimerkiksi 2200 euroa, palkkauskustannukset ovat olleet 8 kuukaudelta keskimäärin noin 22 160 euroa (noin 2770 euroa / kuukausi), josta kunnalle takaisin maksettavan TE-toimiston palkkatuen osuus on 40–50 %, eli noin 9 972 euroa. Kustannus kunnalle on ollut tällöin noin 12 188 euroa. On hyvä huomioida, että säästöä on syntynyt pitkällä aikavälillä.</p>

Palkkatukiudistuksen ja uuden hallitusohjelman vaikutukset palkkatukityöllistämiseen

TE-toimiston palkkatuki on viime aikoina ollut uudistuksen kohteena: palkkatukea koskeva uudistus astui voimaan 1.7.2023. Uudistuksen myötä ammatillisen osaamisen puutteiden perusteella myönnettävän palkkatuen määrä on jatkossa pääsääntöisesti 50 % palkkakustannuksista 5–10 kuukauden ajalle.

Työnantajan maksettavaksi tulevia palkan sivukuluja tai lomarahaa ei voi jatkossa kattaa palkkatuella. Jos aiemmin palkkatukea on maksettu takaisin kunnalle yllä olevan esimerkin mukaan noin 10 000 euroa per työllistetty, on tuen määrä nykyisillä kriteereillä noin 8 800 euroa.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa otetaan kantaa työttömyysturvaan (luku 4.3 Työhön kannustava sosiaaliturva). Hallitus uudistaa työttömyysturvaa työhön kannustavammaksi. Uudistuksessa ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehto pidennetään 12 kuukauteen eikä työssäoloehto enää kartu palkkatuetusta työstä.

Jos ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehto ei aikanaan enää kerry palkkatukityössä, on työllistetty henkilö pois kuntaosuuslistalta ainoastaan palkkatukityösuhteen ajan (esim. 8 kuukautta) mutta palaa listalle työsuhteen päätymisen jälkeen, jos työttömyys alkaa. Tämä asettaa haasteita kustannussäästöjen näkökulmasta.

TE2024-uudistuksen vaikutukset palkkatukityöllistämiseen

TE-toimiston palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa otetaan käyttöön uusi kannustava rahoitusmalli: työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy taloudellisesti, kun kuntalainen työllistyy. Kunnan vastuu työttömyysetuuskien rahoituksesta laajenee ja koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Rahoitusvastuu määräytyy työnhakijan työttömyysetuuspäivien kertymän perusteella. Vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain. Jatkossa pelkkä työttömän aktivointi eli palveluihin ohjaaminen ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta, eli esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan aikana kunnalla on rahoitusvastuu.

Tiivistelmä

Näiden kaikkien seikkojen valossa on hyvä uudistaa kunnan palkkatukityöllistämisen kriteereitä jo tässä vaiheessa. Palkkatukityön tarjoaminen on nyt ja myös jatkossa tärkeä työllistymistä edistävä toimenpide. Palkkatukityö yhdistettynä tehokkaaseen jatkotyöllistymisen tukeen tarjoaa työnhakijalle arvokkaan kokemuksen, josta saa hyvän pohjan kohtia avoimia työmarkkinoita. Koska kunnan maksuvastuu työttömyysturvan rahoituksesta laajenee vuoden 2025 alusta eikä palkkatukityö jatkossa mahdollisesti enää kerrytä ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehto, on kannattavaa väljentää palkkatukityöllistämisen kriteereitä.

Palkkatukityöllistämisen kriteerit on hyvä yhdenmukaistaa kunnan toisen työllistymistä edistävän toimenpiteen, eli työllistämisen järjestelytuen, kanssa samanlaiseksi. Kriteereiden väljentäminen voidaan nähdä ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä, jolla on suoria vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin.

Lisätietoja:

<https://tem.fi/-/palkkatuen-uudistus-voimaan-heinakuun-alusta-lahtien>

<https://tem.fi/usein-kysytyja-kysymyksiä-palkkatuki-uudistuksesta>